

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 21 juni 2024
No. 2024.02188
Portefeuillehouder: Mackus
Team: Economie en Cultuur**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 21 Juni 2024

Betreft: Schriftelijke vragen van M:OED inzake innovatie en ondernemerschap in Maastricht

Geacht college,

Het besef dat innovatie een voorwaarde is voor het succes van onze stad lijkt breed gedeeld. Succes bedoelen we hier in de breedste sociale, maatschappelijke, en economische zin. Echter, hoe we tot een innovatieve stad komen en ervoor zorgen dat de kenniseconomie voordelen biedt voor alle Maastrichtenaren, is nog steeds onduidelijk.

Hierbij is het van belang om over grenzen heen en ver vooruit te kijken. Maar vaak onderschat men in het innovatiebeleid de contextuele effecten. Daarom is het belangrijker om vanuit de kracht uit de eigen omgeving aan de slag te gaan, te ervaren wat werkt, en daarop verder te bouwen. Hierbij is enige mate van vrijheid van ideeën en experimenten nodig en kan niet alles top-down aangestuurd worden. Het zou jammer zijn als Maastricht die fout ook maakt. Gelukkig heeft onze stad goede kaarten in handen. De gemeente moet wel op korte termijn extra stappen zetten om van 1 + 1 meer dan 2 te maken. Daarom hebben we enkele vragen.

In alle vormen van het concept Living Lab zijn iteratieve co-creatiesessies met de belangrijkste stakeholders een absolute voorwaarde. Dit om aansluiting te blijven houden tussen de veranderende omgeving van de stad en de kernwaarden en activiteiten van de Living Lab als organisatie. Uit de stukken kunnen we niet opmaken dat al deze doelgroepen evenredig zijn betrokken.

1. Hoe gaat het college studenten, het 'talent' zelf, en andere jongeren die nu nog in Maastricht wonen alsmede de diaspora, in de toekomst beter betrekken in de doorontwikkeling van het innovatiebeleid en de Brightlands Campus?

Hoewel het narratief stelt dat bewoners en ondernemers betrokken zijn geweest, blijft onduidelijk hoe hun input daadwerkelijk is verwerkt.

2. Zijn zorgen en wensen voldoende meegenomen, of domineren de belangen van grote organisaties? Moeten er niet meer belangrijke stakeholders betrokken zijn (zoals bijvoorbeeld de vele duizenden bezoekers (patiënten) van het ziekenhuis)?

Voor M:OED is het erg belangrijk om de innovatiecapaciteit van onze eigen inwoners te versterken. Niet om met gemeenschapsgeld een marketingmachine te financieren die bestaande start- en scale-ups van buiten gaat lokken met vastgoed, faciliteiten en trainingen. Helaas zien we vaak bij acceleratoren en incubatoren dat dit wel de KPI's zijn waar ze op worden afgerekend. De buitenlandse startups die we hiermee aantrekken, hoppen ook net zo makkelijk door als ze elders een beter aanbod krijgen.

Een duurzame investering en bestemming van deze middelen zouden in deze fase van de ontwikkeling van Maastricht tot *smart city* bij onze eigen studenten en andere inwoners moeten landen. Dan bedoelen we mensen die hier al langer werken, of studenten die hier hun studie hebben genoten, een band hebben opgebouwd met Maastricht en de omgeving en de context kennen. Door aan hen te vragen wat ze belet om hier te innoveren en ondernemen kunnen we op hele andere prioriteiten uitkomen dan die nu in het narratief staan.

3. Wat gaat het college doen om een KvK inschrijving in Maastricht mogelijk te maken?

Het is aan beginnende ondernemers niet uit te leggen dat ze nog steeds met de trein ergens bij een dorp in het midden van Limburg, of Eindhoven, – alleen tijdens kantooruren – moeten uitstappen om bij de KvK op identiteit te worden gecontroleerd. Al deze mensen hebben een DigiD. Het moet toch mogelijk zijn om dat online of op ons stadhuis te doen.

4. Is het college het met M:OED eens dat het kunnen inschrijven bij de KvK in Maastricht op dit moment een grotere prioriteit is dan een 4e (!) incubator? Waarom wel of niet?

Naast het voorbeeld van de KvK zijn er tal van andere barrières tot innovatie en ondernemerschap. Ook zijn er nog andere kansen onbenoemd gelaten in het narratief.

5. Komt er naast het recente narratief ook een gedegen beleidsanalyse van de doorontwikkeling die de regionale Triple Helix samenwerkingen moet doormaken om tot volwassen innovatie ecosysteem te komen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer?

Gebaseerd op persoonlijke ervaring werd er al over de campus op Randwyck geschreven en gesproken nog voordat ondergetekende in Maastricht kwam studeren, zo'n 10 jaar geleden. Het valt ons op dat we vrij lang in de marketing - en narratief fase blijven hangen. Ook na eerdere vragen voor meer duidelijkheid blijft veel rondom de campus vaag. Het ontbreekt simpelweg aan concrete, meetbare doelen en een duidelijk stappenplan om deze te bereiken. Dit maakt het moeilijk om de voortgang te monitoren en verantwoording af te leggen.

6. Wat zijn de concrete plannen en maatregelen rondom:

- a. Duurzaamheid en klimaatbestendigheid van het gebied? We weten dat het een hotspot is voor hittestress, dit is niet genoemd.
- b. Financieringsstructuur en langetermijnfinanciering? Er is sprake van vrijmaken van middelen en mensen, zonder dat continuïteit of doelen zijn geborgd.
- c. Transparantie en verantwoording? Het narratief en andere documenten noemen weliswaar de samenwerking met verschillende partners, maar bieden weinig duidelijkheid over rol en taakverdeling, hoe beslissingen worden genomen, en hoe verantwoording wordt afgelegd. Wie houdt toezicht op de uitvoering?

- d. Sociale studentenhuisvesting? Dit punt moge inmiddels duidelijk zijn. Maastricht heeft veel te weinig sociale studentenhuisvesting. Prestatieafspraken om tot grootschalige oplossingen te komen op Randwyck worden niet nagekomen. De genoemde samenwerking tussen corporaties lijkt vastgelopen. Dit kan fataal zijn voor het succes van de campus. Dat sociale studentenhuisvesting niet in het stuk voorkomt baart zorgen. Is het nog wel de ambitie om sociale studentenhuisvesting te laten landen op de campus?
- e. Inclusiviteit? Een belangrijk aspect van innovatiebeleid om gelijke kansen voor alle inwoners te creëren. Kleine ondernemers, sociale werkplaatsen, zzp'ers, verenigingen en andere maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties moeten ook gefaciliteerd worden om mee te kunnen doen in een open innovatie ecosysteem.
- f. De verbinding tussen Randwyck en het centrum? Hoewel hier in het narratief over gesproken wordt, is dit niet uitgewerkt. Zelfs niet op de kaarten die in het document zijn opgenomen. Wij zijn ervan overtuigd dat de dynamiek die in Randwyck tot stand wordt gebracht ook van grote waarde is voor de binnenstad. Dit narratief lijkt de wereld van de innovatieve jongeren en de toeristische monocultuur in het centrum totaal te willen scheiden.

Zolang dergelijke basale voorwaarden niet op orde zijn, spannen we het paard achter de wagen. En zal de campus als Living Lab een narratief blijven. Belangrijke context effecten zijn bijvoorbeeld de achterblijvende fiets- en loopinfrastructuur, maar ook de digitale vaardigheden van Maastrichtenaren om mee te kunnen doen.

In dit alles moet de rol van de gemeente sterker naar voren komen. Het innovatie ecosysteem is afhankelijk van een lokale overheid die maatschappelijke kwesties aanreikt en meewerkt richting oplossingen in plaats van alleen brede trends benoemt en achteroverleunt. De gemeente is als geen ander in positie om concrete vraagstellingen, gebaseerd op de lokale context, te formuleren en de benodigde partijen actief bij elkaar te brengen.

7. Gaat het college in de resterende twee jaar van deze termijn nog iets van bovenstaande in uitvoering brengen? Zo ja, wat precies en hoe gaan we dit meetbaar maken?
8. Is het college het met M:OED eens dat het een beter idee zou zijn de campus en het centrum meer en beter met elkaar te verbinden? Zo zou het voormalige militaire sportterrein in plaats van een appendix van het stadspark een innovatiepark kunnen worden. Hier kunnen jonge starters zich vestigen in een groene omgeving die verbonden kan worden met de Tapijnkazerne.
9. Mogen we een tijdlijn ontvangen van prioriteiten, acties, verwachte uitkomsten en deadlines rondom de ontwikkelingen van Brightlands Campus Randwyck op korte- en middellange termijn? Wanneer?

We zien een paar zaken waar we nu al mee kunnen beginnen en waar het volledige masterplan voor het gebied nog niet voor af hoeft te zijn. Voorwaarden die wel noodzakelijk zijn voor het succes van de campus.

- i. De governance rondom sociale studentenhuisvesting. Dit moeten we nu regelen voor de lange termijn. Huidige corporaties bewijzen het keer op keer niet te kunnen en komen presentatieafspraken niet na. We kunnen als gemeenschap grip creëren op huisvesting en hiermee onze grondwettelijke taak vervullen door zelf te investeren. Hiervoor is een organisatie nodig die zich op deze doelstelling kan focussen.
- ii. Meer betaalbare werkplekken voor kleine bedrijven. Met een modulair en aan te passen gebouw kunnen we daar op korte relatief termijn aan voldoen en opties voor de toekomst openlaten. Deze werkplekken moeten inclusief, open en bereikbaar zijn voor Maastrichtse initiatieven.
- iii. Investeer in de eigen regionale innovatiecapaciteit. Door goed te praten met en luisteren naar de doelgroepen in de stad en te kijken naar daadwerkelijke barrières voor innovatie en ondernemerschap. Dit is een taak van de lokale overheid. De rollen en verantwoordelijkheden in complexe 'quadruplehelix' samenwerking moeten helder zijn. Dat zijn ze nu niet.
- iv. Context effecten niet vergeten. Het verlies van de alternatieve feestjes in het Landbouwbelaang zorgt ook voor een minder aantrekkelijk innovatie-ecosysteem, we hebben steeds minder 'derde' plekken waar toevallige ontmoetingen plaatsvinden. Hierbij moeten we kijken naar de hele stad, niet alleen Randwyck. Want Randwyck is geen Strijp-S, maar ligt in Maastricht. Naast een ziekenhuis. Het lijkt ons niet de bedoeling daar een festival te organiseren. Behoud van de alternatieve cultuur in het Landbouwbelaang zou heel erg passen bij zo'n integratieve benadering voor de stad.

10. Deelt het college de ambitie van M:OED om op korte termijn actie te ondernemen op punten i t/m iv? Waarom wel of niet? Zo ja, hoe en tegen welke termijn?

Het is van groot belang dat we als stad vooruitstrevend zijn, maar tegelijkertijd iedereen de kans geven om mee te profiteren van de voordelen die een kenniseconomie biedt. Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Martin van Rooij

M:OED